

Sygn. akt IV Ka 610/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Krzysztof Gąsior (spr.)

Sędziowie SA w SO Stanisław Tomasiak

del. SR Mariusz Wieczorek

Protokolant sekr. sądowy Agnieszka Olczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Janusza Omyły

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2015 roku

sprawy **M. J.**

oskarżonej z art.286§1 kk w zw. z art.270§1 kk w zw. z art.11§2 kk; z art.284§2 kk

R. J.

oskarżonego z art.286§1 kk w zw. z art.270§1 kk w zw. z art.11§2 kk

z powodu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku

z dnia 12 czerwca 2014 roku sygn. akt II K 809/12

na podstawie art. 437 § 1 kpk, art. 438 pkt 4 kpk, art. 635 kpk w zw. z art. 627 kpk, art. 633 kpk, art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami)

1. **zmienia zaskarżony w ten sposób, że** uchyla rozstrzygnięcia z pkt 5 i 6 o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności wobec oskarżonych M. J. i R. J.;

2. **w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;**

3. zasądza na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonej M. J. kwotę 540,00 (pięćset czterdzieści), a od oskarżonego R. J. kwotę 500,00 (pięćset) złotych tytułem opłaty za II instancję;

4. zasądza od oskarżonych M. J. i R. J. kwoty po 10,00 (dziesięć) złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt. IV Ka 610/14

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia postawiono M. J.następujące zarzuty: I. W dniu 21 czerwca 2011 r. w R.R. J.pełniąc funkcję kierownika ds. kontaktów z klientami firmy (...) Sp. z o.o.(...) i z tej racji będąc uprawnionym do podejmowania decyzji

o udzieleniu pożyczek gotówkowych działając wspólnie i w porozumieniu z M. J. pełniącą funkcję konsultanta firmy (...) z.o.o (...) z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania pieniędzy z pożyczki gotówkowej w kwocie 5500 zł w toku zawierania umowy pożyczki gotówkowej nr (...)z (...) FINANSE Sp. z o.o.(...) podrobili umowę pożyczkową w ten sposób, że wypełnili ją danymi M. T.a następnie przedłożyli ją jako autentyczną w siedzibie firmy (...) Sp. z o.o.(...), czym doprowadzili do niekorzystnego rozporządzania mieniem w kwocie 3590,18 zł firmę (...) z.o.o (...) z/s w Ś.;

- tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

II. W dniu 12 lipca 2011 r. w R.R. J. pełniąc funkcję kierownika ds. kontaktów z klientami firmy (...) Sp. z.o.o.(...) i z tej racji będąc uprawnionym do podejmowania decyzji o udzieleniu pożyczek gotówkowych działając wspólnie i w porozumieniu z M. J. pełniącą funkcję konsultanta firmy (...) z.o.o (...) z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania pieniędzy z pożyczki gotówkowej w kwocie 5000 zł w toku zawierania umowy pożyczki gotówkowej nr (...)z (...) FINANSE Sp. z o.o.(...) podrobili umowę pożyczkową w ten sposób, że wypełnili ją danymi I. J.a następnie przedłożyli ją jako autentyczną w siedzibie firmy (...) Sp. z o.o.(...), czym doprowadzili do niekorzystnego rozporządzania mieniem w kwocie 3499 zł firmę (...) Sp. z o.o.(...) z/s w Ś.;

- tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

III. w dniu 31 sierpnia 2011 r. w R.R. J. pełniąc funkcję kierownika ds. kontaktów z klientami firmy (...) Sp. z o.o.(...)i z tej racji będąc uprawnionym do podejmowania decyzji o udzieleniu pożyczek gotówkowych działając wspólnie i w porozumieniu z M. J. pełniącą funkcję konsultanta firmy (...) Sp. z o.o.(...)z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania pieniędzy z pożyczki gotówkowej w kwocie 5000 zł w toku zawierania umowy pożyczki gotówkowej nr (...)z (...) FINANSE Sp. z o.o.(...)podrobili umowę pożyczkową w ten sposób, że wypełnili ją danymi T. T.a następnie przedłożyli ją jako autentyczną w siedzibie firmy (...) Sp. z o.o.(...), czym doprowadzili do niekorzystnego rozporządzania mieniem w kwocie 4785 zł firmę (...)z.o.o (...) z/s w Ś.;

- tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

IV. w okresie czasu od 13 czerwca 2011r. do 26 września 2011 r. pełniąc funkcję Konsultanta firmy (...) Sp. z o.o.(...), posiadając pełnomocnictwo substytucyjne do przyjmowania w imieniu i na rzecz (...) FINANSE Sp. z o.o.(...) spłat rat pożyczek gotówkowych przywłaszczyła środki finansowe w kwocie nie mniejszej niż 920 zł pochodzące ze spłat rat pożyczek dokonanych przez pożyczkobiorców tj. S. T., A. Ś., K. S., R. W., B. D.i A. W. czynem swym działała na szkodę (...) FINANSE Sp. Z.O.O.(...);

- tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k.

Z kolei R. J. został oskarżony o to, że:

I. W dniu 21 czerwca 2011 roku w R.R. J. pełniąc funkcję kierownika ds. kontaktów z klientami firmy (...) Sp. z o.o.(...) i z tej racji będąc uprawnionym do podejmowania decyzji o udzieleniu pożyczek gotówkowych działając wspólnie i w porozumieniu z M. J. pełniącą funkcję konsultanta firmy (...) Sp. z o.o.(...) z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania pieniędzy z pożyczki gotówkowej w kwocie 5500 zł w toku zawierania umowy pożyczki gotówkowej nr (...)z (...) FINANSE Sp. z o.o.(...) podrobili umowę pożyczkową w ten sposób, że wypełnili ją danymi M. T.a następnie przedłożyli ją jako autentyczną w siedzibie firmy (...) Sp. z o.o.(...) , czym doprowadzili do niekorzystnego rozporządzania mieniem w kwocie 3590,18 zł firmę (...) Sp. z o.o.(...) z/s w Ś.;

- tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

II. W dniu 12 lipca 2011 roku w R.R. J. pełniąc funkcję kierownika ds. kontaktów z klientami firmy (...) Sp. z o.o.(...) i z tej racji będąc uprawnionym do podejmowania decyzji o udzieleniu pożyczek gotówkowych działając wspólnie i w porozumieniu z M. J. pełniącą funkcję konsultanta firmy (...) Sp. z o.o.(...) z góry powziętym zamiarem w celu

osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania pieniędzy z pożyczki gotówkowej w kwocie 5000 zł w toku zawierania umowy pożyczki gotówkowej nr (...)z (...) FINANSE Sp. z o.o.(...) podrobili umowę pożyczkową w ten sposób, że wypełnili ją danymi I. J.a następnie przedłożyli ją jako autentyczną w siedzibie firmy (...) Sp. z o.o.(...), czym doprowadzili do niekorzystnego rozporządzania mieniem w kwocie 3499 zł firmę (...) Sp. z o.o.(...) z/s w Ś.;

- tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

III. w dniu 31 sierpnia 2011 roku w R.R. J. pełniąc funkcję kierownika ds. kontaktów z klientami firmy (...) Sp. z o.o.(...)i z tej racji będąc uprawnionym do podejmowania decyzji o udzieleniu pożyczek gotówkowych działając wspólnie i w porozumieniu z M. J. pełniącą funkcję konsultanta firmy (...) Sp. z o.o.(...)z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania pieniędzy z pożyczki gotówkowej w kwocie 5000 zł w toku zawierania umowy pożyczki gotówkowej nr (...)z (...) FINANSE Sp. z o.o.(...)podrobili umowę pożyczkową w ten sposób, że wypełnili ją danymi T. T.a następnie przedłożyli ją jako autentyczną w siedzibie firmy (...) Sp. z o.o.(...), czym doprowadzili do niekorzystnego rozporządzania mieniem w kwocie 4785 zł firmę (...) Sp. z o.o.(...) z/s w Ś.;

- tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Radomsku wyrokiem z dnia 12 czerwca 2014 roku w sprawie II K 809/12:

1. uznał oskarżoną M. J. za winną popełnienia zarzucanych jej czynów opisanych w punktach I., II., III. aktu oskarżenia ustalając, że czyny te stanowią jeden ciąg przestępstw opisany w art. 91 § 1 k.k., a każdym z tych czynów oskarżona wypełniła dyspozycję art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył jej karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;

2. uznał oskarżoną M. J. za winną popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w punkcie IV. aktu oskarżenia i za to na podstawie art. 284 § 2 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzył jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę 50 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;

3. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 2 k.k. kary pozbawienia wolności i kary grzywny orzeczone wobec oskarżonej M. J. opisane w pkt 1. i 2. wyroku połączył i wymierzył oskarżonej karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności i karę łączną 120 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;

4. uznał oskarżonego R. J. za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punktach I., II., III. aktu oskarżenia ustalając, że czyny te stanowią jeden ciąg przestępstw opisany w art. 91 § 1 k.k., a każdym z tych czynów oskarżony wypełnił dyspozycję art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. i art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;

5. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonej M. J. na okres próby 5 lat;

6. na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego R. J. na okres próby 5 lat;

7. na podstawie art. 46 § 1 k.k. w związku ze skazaniem za czyny opisane w punktach I., II., III. aktu oskarżenia orzekł wobec oskarżonych M. J. i R. J. środek karny w postaci obowiązku solidarnego częściowego naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) FINANSE Sp. z o.o. Sp.k z siedzibą w P. kwoty 11.874,18 zł;

8. na podstawie art. 46 § 1 k.k. w związku ze skazaniem za czyn opisany w punkcie IV. aktu oskarżenia orzekł wobec oskarżonej M. J. środek karny w postaci obowiązku częściowego naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) FINANSE Sp. z o.o. Sp.k z siedzibą w P. kwoty 920 zł ;

9. wymierzył oskarżonej M. J. 540 złotych tytułem opłaty i zasądził od niej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 300 złotych tytułem obowiązku częściowego zwrotu wydatków postępowania, a w pozostałej części wydatki te przejął na rachunek Skarbu Państwa;

10. wymierzył oskarżonemu R. J. 500 złotych tytułem opłaty i zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 300 złotych tytułem obowiązku częściowego zwrotu wydatków postępowania, a w pozostałej części wydatki te przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli prokurator Prokuratury Rejonowej w Radomsku oraz obrońca obojga oskarżonych w części dotyczącej kary.

Apelacja prokuratora została wywiedziona z podstawy art. 438 pkt 4 k.p.k. i zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonych kary poprzez niesłuszne zastosowanie środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności, na okres próby 5 lat, wobec niedostatecznego uwzględnienia okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonych takich jak uprzednia karalność za czyny tego samego rodzaju oraz mając na uwadze postawę sprawców, która wskazuje że kara z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie osiągnie wobec oskarżonych celów prewencji zarówno indywidualnej jak i ogólnej.

W konkluzji skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez wyeliminowanie rozstrzygnięć związanych z warunkowym zawieszeniem wykonania kary, a w pozostałej części utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Apelacja obrońcy oskarżonych wywiedziona z treści art. 438 pkt 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła rażącą niewspółmierność kar łącznych pozbawienia wolności oraz kar łącznych grzywny wymierzonych oskarżonym, wskutek nadmiernej ich wysokości, wynikającą z niedostatecznego uwzględnienia przy wymiarze kary okoliczności łagodzących, w szczególności sposobu zachowania się oskarżonych, ich właściwości i warunków osobistych, sposobu życia przed popełnieniem przestępstwa, powodujących, że czyny oskarżonych nie cechują się znacznym stopniem społecznej szkodliwości, dlatego też wymierzone kary są nadmiernie dolegliwe i nie spełniają swoich ustawowych wymogów zapobiegawczych i wychowawczych w stosunku do oskarżonych, a także w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

W konkluzji skarżący wnosił o:

- wymierzenie oskarżonej M. J. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności i kary grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł za czyn opisany w punkcie 1 wyroku oraz kary 4 miesięcy pozbawienia wolności i kary grzywny w wysokości 25 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł za czyn opisany w punkcie 2 wyroku i wymierzenie kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat i kary łącznej grzywny w wysokości 60 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł.

- wymierzenie oskarżonemu R. J. kary 10 miesięcy pozbawienia warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 3 oraz kary grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Skarga apelacyjna prokuratora jest zasadna w takim stopniu, że w wyniku jej wniesienia powstały podstawy do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie orzeczeń o warunkowym zawieszeniu kary pozbawienia wolności wobec oskarżonych M. J. oraz R. J..

Na wstępie podnieść należy, że Sąd Rejonowy w sposób wnikliwy i wszechstronny rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz należycie wykazał winę oskarżonych w zakresie przypisanych im czynów. Ocena materiału dowodowego przez Sąd pierwszej

instancji dokonana została z uwzględnieniem reguł sformułowanych w art. 4 i 7 k.p.k., jest oceną wszechstronną i bezstronną, nie naruszającą granic oceny swobodnej, zgodną z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz nie zawierającą błędów faktycznych lub logicznych. Zaskarżony wyrok znajduje pełne oparcie w prawidłowo dokonanej ocenie całokształtu materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w postępowaniu, a do przypisanych oskarżonym czynów Sąd Rejonowy zastosował też właściwą kwalifikację prawną.

Sąd odwoławczy podzielił jednakże stanowisko prokuratora określone w apelacji, iż orzeczone wobec oskarżonych M. J. i R. J. kary łączne pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania na okres próby są rażąco niewspółmiernie łagodne. Zważywszy na całokształt okoliczności podmiotowych i przedmiotowych, rzutujących na wymiar orzeczonych w stosunku do oskarżonych kar zasadniczych, wskazać należy, iż Sąd Rejonowy nie uwzględnił ich w stopniu dostatecznym, umożliwiającym prawidłową realizację zasad wymiaru kary. Przy określaniu formy i wymiaru kary zasadniczej na gruncie przedmiotowej sprawy Sąd meriti słusznie poczytał na niekorzyść oskarżonych przede wszystkim ich uprzednią wielokrotną karalność. Niemniej jednak stwierdzić należy, że ta okoliczność nie znalazła odpowiedniego odzwierciedlenia przy określaniu kar zasadniczych, które w istocie cechuje zbyt duża łagodność w sensie ich dolegliwości. Sąd meriti uzasadnił orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kar pozbawienia wolności między innymi tym, że orzeczone kary w poprzednich sprawach miały charakter wolnościowy. Nadto oskarżeni podjęli zatrudnienie i brak jest sygnałów o popełnieniu przez nich nowych przestępstw. Sąd odwoławczy uznał jednak, że w realiach niniejszej sprawy są to przesłanki niewystarczające i wobec oskarżonych M. i R. J. nie da się postawić pozytywnej prognozy kryminologicznej, co jest warunkiem sine qua non zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary.

Sąd Okręgowy nie podzielając tu oceny Sądu I instancji doszedł do przekonania, że popełnienie przez oskarżonych kolejnych przestępstw, pomimo wcześniejszych licznych skazań (w tym za przestępstwa podobne), świadczy o tym, że w zachowaniu oskarżonych nie zachodzi żadna poprawa, a wręcz przeciwnie, nadal występują oni przeciwko porządkowi prawnemu. Pomimo, że oskarżeni dostali już wielokrotnie ostrzeżenie, a jednocześnie szansę, otrzymując kary wolnościowe, nie powstrzymało to ich przed ponownymi zachowaniami przestępczymi. Wskazuje to na niepoprawność oskarżonych, lekceważenie zasad państwa praworządnego, a także wskazuje na to, że dotychczasowy proces ich resocjalizacji nie odniósł spodziewanych efektów.

Dlatego premiowanie takich sprawców ponownie instytucją warunkowego zwieszenia kary pozbawienia wolności byłoby niezgodne z zasadami wymiaru kary, a nadto nie spełniłoby celów w zakresie prewencji indywidualnej jak i ogólnej. Co więcej, brak dostatecznie dolegliwej kary - w przypadku takich sprawców - zamiast korygować ich osobowość, utwierdziłby ich w przekonaniu o bezkarności, celowości oraz realnej możliwości uniknięcia odpowiedzialności, a więc utrwałaby ich społeczne cechy, zamiast je eliminować.

Mając na względzie powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i uchylił orzeczenia o warunkowym zwieszeniu kary pozbawienia wolności wobec obojga oskarżonych. W przekonaniu Sądu Okręgowego dopiero tak ukształtowana kara, w postaci bezwzględnej kary pozbawienia wolności, spełni swe cele zarówno w ramach prewencji indywidualnej i ogólnej, jak również da społeczeństwu przekonanie, że przestępcę spotyka zasłużona kara.

Oczywistym jest więc, że wyżej wskazane względy powodują, iż apelację obrońcy oskarżonych należało uznać za niezasadną. Skoro bowiem Sąd odwoławczy doszedł do przekonania, że wymierzona w I instancji kara jest zbyt łagodna, to nie może być mowy o dalszym jej łagodzeniu.

Odnosząc się do wysokości wymierzonych kar grzywny, wskazać należy, że są one współmierne do stopnia winy, społecznej szkodliwości popełnionego czynów i jako adekwatne do całego zespołu ujawnionych okoliczności przedmiotowo-podmiotowych niniejszej sprawy, a jako takie spełnią w sposób właściwy cel zapobiegawczy i wychowawczy, jak również cele kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Dlatego też należało zmienić zaskarżony wyrok jedynie w zakresie opisanym wyżej. Natomiast poza omówionymi wyżej zmianami, w pozostałej części, zaskarżony wyrok – jako słuszny i odpowiadający prawu – utrzymano w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o treść art. 635 k.p.k. w związku z art. 627 k.p.k., ustalając wysokość opłaty za obie instancje, na podstawie art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz.U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późniejszymi zmianami).